

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIKYBINIS MINTIES LIE-
TUVIŲ DIENRASTIS AME-
RIKOJE.

DRAUGAS

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN CATHOLIC
DAILY IN AMERICA.

IN TWO PARTS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

PART ONE

No. 130 3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 Telefonas: Canal 7790 METAI-VOL. XIX

APIE 250 ASMENŲ ŽUVO NUO VIESULO

Apturimomis žiniomis, nepaprastai didelis viesulas ir potvynis ištiko kai kurias Nebraska, Colorado, Wyoming, Texas ir Kansas valstybių dalis.

Labiausia nukentėjo Nebraska ir Colorado valstybės.

Anot žinių, žuvo apie 250 asmenų. Tai tornado ir didelio lietaus aukos.

Medžiaginiai nuostoliai milžiniški. Šimtai šeimų neteko pastogės ir mantos. Nutraukti susisiekimai žemyn, negalimi kol kas ir oru, kadangi užlietos nusileidimų vietos.

80 DIENŲ STREIKAS NUTRAUKTAS RACINE

Racine, Wis., birž. 2. — Pagaliau atšauktas streikas J. I. Case fabrike. 2,176 darbininkai streikavo 80 dienų. Darbininkai atlaikė susirinkimą ir dauguma balsų pripažino kompanijos paduotas sąlygas.

Sulyg pripažintų sąlygų, rytoj darbininkai grįžta darban. Ne visi darbininkai antkart atgaus darbą. Bus priimti palaipsniui iki visi darbo skyriai bus išjudinti. Streikininkai ne viską laimėjo, kas jų norėta.

Visas miestas pradžiugęs šuo įvykiu. Streiko nutraukimas reiškia gerovės grįžimą.

NACIAI PUOLA KATALIKŲ GEROVĖS OFISUS

BERLYNAS, birž. 2. — Nacių policija puolė visus katalikų gerovės ofisus. Pagrobė daug dokumentų ir įvyko areštavimų. Nepasakyta, koks skaičius asmenų areštuotas.

Naciai spėja, kad vokiečių katalikų gerovės organizacija taip pat "dedasi" prie pinigų šmugeliavimo ir užsienius, kas yra nacių vyriausybės uždrausta.

ARDO DVI STUDENTŲ DRAUGIJAS

Chicagos universiteto vadovybė suardo dvi studentų draugijas: socialistų klubą ir krašto studentų sąjungos kuopą.

Šių draugijų apie 25 studentai dalyvavo taip vadinamo "united front" paradedeg. 30 d. Šis paradas buvo demonstracija prieš karą, fašizmą ir Memorial (kapų puošimo) dieną.

ORAS

CHICAGO IR APYLINK. — Iš dalies debesuota ir vėsiu.

ANGLIAKASIAI PASIREN- GĘ STREIKUOTI

WASHINGTON, birž. 2. — Keletas šimtų angliakasių sukelė streiką ši mėnesį, minkštos anglių kasyklose, jei kasyklų vedėjai nepripažins paduotų reikalavimų.

Angliakasiai reikalauja didesnio atlyginimo ir trumpesnių darbo valandų.

Čia stropiai buvo vedamos derybos ir gal būtų padarytas sutarimas. Bet, štai, vyriausiasis teismas sugriovė NRA ir kasyklų vedėjai tuoju nutraukė derybas.

Angliakasių vadai pareiškia, kad jei kasyklų vedėjai nenori taikos, turės streiką.

NACIAI NIEKO NEDARO IŠ PROTESTŲ

AMSTERDAMAS, Olandija, birž. 1. — Nacių autoritetai Berlyne sulaukė Berlyno vyskupijos organo Kato-lische Kirchenblatt leidimą už paskelbtą atsakymą Hitlerio jaunimo organizacijos vadui Baldur von Schirach, kurs puola katalikų jaunimo organizacijas.

Susabzdžius laikraštį, vyskupijos kapitulinaris vikaras mons. P. Steinmann pasiuntė protestą Vokietijos vidaus reikalų sekretoriui dr. W. Frick ui.

Ir, štai, spaudoje visiškai nepaminėtas šis protestas, taip pat neduotas atsakymas protestuotojui.

Pasirodo, kad naciai nieko nedaro iš katalikų protestų, kaip nieko nedaro iš konkordato. Tokia tai jų kultūra.

AREŠTUOTA DAUG RIAUSININKŲ

COLUMBUS, O., birž. 1. — Columbus Packing kompanijos streikininkai, Ohio valstybės universiteto studentų padedami, vakar sukėlė riaušes. 200 poliemonų apie pusvalandį grūmėsi su riaušininkais. Daug sužeista ir 22 areštuota. Tarp sužeistųjų yra keturi poliemonai.

SOVIETAJ BIJO JAPONŲ

ŠANGHAJUS, birž. 1. — Rusijos sovietuose ir vėl pasireiškė daug baimės dėl japonų veikimo Kinijoje. Sovietų ambasadorius Kinijai Bogomolov pareiškia, kad sovietai priversti dar daugiau stiprinti Mandžiuko ir Kinijos pasienius.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

POTVYNIAI, VIESULAS IR KITOS NELAIMĖS

(Acme Photo.)

Colorado Springs, Colo., ištiko potvynis, paskiau viesulas. Vaizdas ritinėlėje: Važiavusių dviejų moterų automobilis įklimpo užlietam giliai dumble. Kitas automobilininkas mėgino duoti pagalbą. Staiga nuo sugriuvusių namų rastas smogė į moterų automobilį ir jį apvertė. Abidvi moterys prigirė.

NUKENTĖJUSIEMS PLOTAMS INDIJOJE GRĖSIA EPIDEMIJOS

QUETTA, Indija, birž. 2. — Žemės drebėjimo ištiktose plotuose žmonių aukų skaičius sieks apie 30,000. Tai tik paviršutinis suskaičiavimas. Rasi, bus daugiau.

Kaip čia, taip kituose sugriautuose miestuose siaučia gaisrai. Gydytojai ir slaugės, kiek yra galimybės, neša pagalbą sužeistiesiems.

Trūksta vaistų, maisto ir tyro vandens. Bijoma, kad nepasireikštų koleros epidemija.

GROBĖJAI PALEIDO VAI- KIUKĄ UŽ 200.000 DOL.

TACOMA, Wash., birž. 2. — Grobėjai paleido George Weyerhaeuser, 9 metų amžiaus vaikiuką. Išlaikė 8 paras. Tėvai išmokėjo 200,000 dolerių už jo paleidimą.

PLĖŠIKAI NUŽUDE POLICMONĄ

Keli nesugauti plėšikai puolė smulkę, 2023 So. Ashland ave. Viduje rado poliemoną T. Kelma, 38 m. amž. Poliemonas nušautas, o piktadariai paspruko.

TAI BENT VAGIS

Iš federalinio Leavenworth kalėjimo grąžintas Chicagon automobilių vagis Mike Giblin, 34 m. amž. Bus teisiama už automobilį vogimą. Giblin pripažįsta, kad jis pavogęs apie 1,000 automobilių Chicagoje ir apylinkėse.

WASHINGTON, birž. 2. — Prez. Rooseveltto sprendimu panaikinta daugiau kaip 400 bylių, užvestų federaliuose teismuose ryšium su NRA ko-dais.

DAUG KAS PRITARIA PREZIDENTUI

WASHINGTON, birž. 1. — Daug kas pritaria prez. Rooseveltto pareikškimams NRA reikale pareikštiems vakar spaudos konferencijoje. Prezidentas nekritikavo vyriausiojo teismo sprendimo, kuriuo sugriauti pramonės kodai ir pakirstas naujosios santvarkos programos vykdymas. Tik sakė, kad tuo sprendimu kraštė ekonominė ir socialė tvarka grąžinama atgal ir "arklio ir bričkos" laikus ir tuo pagrindu interpretuojama konstitucija, kuri buvo sudaryta prieš 150 metų kolonijū laikais, kada nebuvo žinomi joki ekonominiai ir finansiniai kriziai, kada nebuvo nedarbo ir pramoninių centrų.

Vyriausiasis teismas sprendžia, kad nė koki nepaprasti įvykiai krašte negali duoti progos kongresui pravesti įstatymus, kurie išeitų iš konstitucijos nustatytų ribų. Tas ypatingai idomu, sakė prezidentas. Jis nurodė, kad per eito karo laikų buvo įvesta visa eilė priešingų konstitucijai aktų, tačiau niekas neklidė jų neteisėtumo. O juk šis ekonomiškas krizis yra lygus karo laikui. Skirtumas tas, kad karo laikų kapitalistai džiaugėsi sulaukę progos daug pelnytis, o šiandien jie visi sutartinai kovojo prieš naująją santvarką, nes reikalauja iš jų pasiaukojimo.

Daug kas pritaria prezidentui, kad krašto vyriausybė privalo paimti savo kontrolę viso krašto ekonominę ir socialę tvarką. Tuo tikslu bus vedama kampanija.

TOLUCA, Meksika, birž. 2. — Lietus užliejo šį miestą. Griaustiniai užmušė 3 asme-nis.

KAIP SEKASI GYVENTI DARBSČIAM LIETUVIUI ŪKININKUI

APIE TAI PLAČIAI RAŠO ANGLIŠKI LAIKRAŠČIAI

Angliška spauda daug rašo apie Pabaltijo valstybes, kurios prieš didįjį karą buvo Rusijos dalimis, buvo rusų vyriausybės valdomos ir skaudžiai apleistos. Po karo pasikeitė Rusijos veidas. Pabaltijas išsilaisvino, ėmė kurtis ir gyventi savitai, o Rusiją apnyko bolševikai. Ekonominis žvilgis Pabaltijas padarė didelį šuolį pirmyn, o bolševikų valdomoj Rusijoje siaučia skurdas ir badas. Pabaltijū ūkininkai gyvena individualiai ir gyvenimas jiems sekasi, jie patys ir valstybė turi daug naudos. Rusijoje yra kitaip. Bolševikai kolektyvizuoja ūkių, ūkininkus keičia vargais. Pabaltijo valstybėse vyriausybės remia individų ūkininkus, padeda jiems įsigyventi, o Rusijoje tos rūšies ūkininkai skaudžiai persekiojami — ūkiai iš jų atimami, o jie patys su jų šeimomis siunčiami ištremiman, kaip kenksmingieji komunistų tvarkai elementai. Pabaltijū individai ūkininkai gerbiami už pavyzdinę savo ūkių vedimą, o Rusijoje už tai baudžiami Sibiru.

Tarptautinė žinių tarnyba apie tai visa rašydama pavyzdžiui stato lietuvių ūkininką Joną Ambrozevičių, Vievėry kaimo gyventoją (už 20 mylių nuo Kauno). Pareiškia, kad jei Ambrozevičiui būtų lemta gyventi Rusijoje, jis būtų seniai atsidūręs kur katorgon ir ne už kitką, tik už savo darbštumą ir pavyzdinę ūkio vedimą.

J. Ambrozevičius šiandien yra 54 m. amžiaus. 1920 metais grįžęs iš karo jis savo 50 akrų ūkyje nerado nė vieno trobėsio — viskas buvo išgriauta ir sunaikinta. Jis bendrai su žmona ėmėsi sunkaus darbo. Neturėję pinigų, išniekur negavę kredito. Po penkiolikos metų sunkaus ir grubaus darbo Ambrozevičius šiandien džiaugiasi to vaisiais. Lietuvoje už tai jis gerbiamas, o Rusijoje jis būtų buvęs pasmerktas.

Šiandien J. Ambrozevičius savo ūkyje turi penkių kambarių gyvenamą namą ir kitus reikalingus trobėsnius. Namuose švara, pavyzdinga tvarka. Gyvų ūkio inventorių sudaro 6 arkliai, 9 karvės, 25 kiaulės, 4 avys ir 30 vištų. Daržinėje pakankamai kvepiančio šieno, o svirno aruoduose — kai aukso kviečių grūdų, rugių, avių ir žaliukų sausųjų žirnių. Jis su žmona ir dviem vaikais turi pakankamai įvairaus maisto; vaikai lanko mokyklą.

J. Ambrozevičius be kitko yra ir pamaldus ir pavyzdingas katalikas. Namuose sienos nukabinėtos Išganytojo, Švč. Panelės ir šventųjų padėkliais. Šventųjų Jubilėjaus Metų atminimui jis pastatė gražų paminklą vidury savo gražaus obelių ir vyšnių sodo. Jis nevartoja svaigųjų gėrimų. Du piktai prižiūri šunus saugoja jo namus ir kitus trobėsnius. Jis didžiuojasi savo amerikonišku gazoliniu inžinu, trėšiamąja mašina ir žmonos siuvamąja mašina. Parsisiūsdina šešis laikraščius ir žurnalus.

Tos rūšies žmogus Rusijoje būtų vadinamas kulaku — prosperuojančiu ūkininku ir už tai būtų baudžiamas. Kitaip yra Lietuvoje ir visam Pabaltijū.

Pabaltijis džiaugiasi tos rūšies ūkininkais individualiai. Puičiai tvarkomas ūkis kiekvienai valstybei yra svarbiausias ekonominis pagrindas.

PRASIDĖJO NOVENA

Šeštadienio vakare Aušros Vartų parapijoje prasidėjo Novena prie Šv. Teresės, Vatelkio Jėzaus. Novena veda, gerb. kun. P. Biskis, M. I. C., Tėvų Marijonų Seminarijos profesorius.

Pamokslai bus sakomi rytais 8 val., vakarais 7:30 val. Visiems yra gera proga pasinaudoti novenos dvasiniais turtais, ypatingai jaunuomenei.

VAKAR ĮVYKĖ MŪSŲ PIKNIKAI

Minių minios vakar dalyvavo piknike, surengtame Dariaus Girėno paminklo statymo naudai. Piknikas įvyko Marquette parke. Pramogų centras buvo palei 70 gatvę ir California ave.

Vakar ir Dievo Apvaizdos parapija turėjo nepaprastai didelį pikniką Vytauto darže. Gausingas lietuvių supildimas gausiai parėmė parapiją.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Šiandien po pamaldų 8:15 val. vak. įvyks Chicagos Studentų kuopos susirinkimas Aušros Vartų par. mokyklos kambaryje. Bus aptariami svarbūs reikalai.

Kviečiame visus studentus dalyvauti šiame susirinkime. Valdyba.

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERACIJOS KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00; Kopija — 60c.
Redaktorius padima — nuo 4 val. ligi 5 val. popiet.
Skelbimų kainos prišūduos paskalavus.
Bendradarbiais ir korespondentais raštų regažina, jei nepraso ma tai padaryti ir neprisiūduos ma tam tikslu, pado ženkli.

Skelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. popiet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 60c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS

Tur būt sunku būtų surasti lietuvių, kuris nebūt girdėjęs apie garsų ir garbingąjį Žemaičių Vyskupą Motiejų Valančių, kurio 60 metų mirties sukaktis minėta praėjusio mėnesio 17 d.

Vysk. Valančius gyveno tais laikais, kuomet Lietuvos žmonės labai skaudžiai rusų valdžios buvo persekiojami. Vesta kova prieš katalikybę Lietuvoje, norint visą kraštą su-pravoslavinti, griežčiausia buvo draudžiama bile tautinis darbas. Vyskupas Motiejus e-nergingai kovojo ir su katalikybės priešais ir buvo pirmutiniu ir labai smarkiu kovo-toju dėl lietuvių. Jis visą savo gyvenimą vedė kovą su rusų valdžia.

Po 1831 metų sukilimo rusų valdžia pra-dėjo uždarinėti bažnyčias ir vienuolynus. Tai-gi nuo tų metų jis ypatingu pasiryžimu ir pradėjo vesti kovą su rusais.

Vysk. Valančiaus laikais rusų valdžia ne tik uždarinėjo bažnyčias, mokyklas ir jų vietoje steigė cerkves ir rusiškas mokyklas, bet draudė lietuvišką spaudą, platino lietu-viškąs knygas rusų raidėmis, naikina orga-nizacijas ir visoki visumenišką veikimą. Dėl to vysk. Motiejui daug kartų reikėjo smarkiai susikirsti su caro valdžia.

Savo veikimui garbingasis vyskupas nau-dojo kelis būdus. Jis veikė slapta, tačiau kur matė reikalo veikė viešai, drąsiai ir grie-žtai. Vysk. Valančius gerai suprato kaip di-delę galybę turi spauda. Jis tą galybę ir naudojo. Jis parašė ir išleido prieš rusų val-džią knygas: "Iš tamsybės veda kelias tei-sybės", "Paspėjimai", "Šnekės kataliko su nekataliku", "Prajautimas", "Vargai ba-žnyčios katalikų", "Litanija apie visus šven-tus muželnikus", Šios knygos Lietuvoje pasirodė 1848 metais. Visame krašte jos su-kėlė didelį judėjimą.

Vysk. Valančius visokiais būdais ragino žmones mokinti savo vaikus lietuviškai skai-tyti ir rašyti. Jis liepdavo naudotis privati-niais mokytojais, kuriuos vadindavo "da-raktorais". Tai buvo viena iš priemonių ko-voti su lietuviškumo naikinimu. Nors buvo brukama lietuviškos knygos su rusiškais raidėmis, bet jis mokojo panaudoti vyskupiš-kos valdžios autoritetą, kad tos knygos ne-atsiektų savo tikslo.

Vysk. Valančius, kaip aukščiau minėjom, buvo ne tik kovotojas ir didis veikėjas, bet ir rašytojas. Tarp daugelio kitų knygų ir knygelių jis yra parašęs "Žemaičių Vysku-pystę", "Vaikų knygelę", "Palangos Juze", "Paaugusių žmonių knygelę" ir t.t.

Be kitų darbų, vysk. Valančius rūpino-si ir lietuvių tautos blaivinimu. Jį galima vadinti blaivybės apaštalu pilna to žodžio prasme. Jo laikais beveik visa Lietuva bu-vo užsėta blaivybės draugijomis. Jų įsteigta šimtai. Tai buvo pirmos organizacijos Lie-tuvoje. Jos ne tik blaivybę platino, bet vi-same krašte tautinę ir religinę sąmonę kėlė. Rusų valdžia tų draugijų pabūgo. Visu grie-žtumu ėmėsi jas naikinti. Bet kurias panai-kindavo, jų vietoje pradėdavo veikti slaptos draugijos. Ši vysk. Motiejaus veikla buvo labai naudinga. Ji padarė tai, kad visoj Lie-tuvoj pradėjo kilti tautinis susipratimas. At-sirado daugiau veikėjų ir kovotojų.

Tautinę veiklą vysk. Valančius taip bu-vo išplėtęs, kad po 1863 metų sukilimo, za-ras perkėlė Žemaičių vyskupijos sostinę iš

Varnių į Kauną. Mat, tuo būdu manė susta-bdyti vyskupo veiklą. Tai buvo 1864 m. Įvy-ko priešingai. Kaune vyskupas dar plates-niu mastu pradėjo veikti. Kaune jo įsteig-toji seminarija su laiku virto lietuvių tvi-rtovė, kuri Lietuvai davė visą eilę garbingų vyrų, kurių tarpe yra Maironis, Jakštas, Tu-mas ir kiti.

Vysk. Motiejus Valančius išbuvo vys-kupa 25 metus. Mirė eidamas 75 metus. Pla-čiau apie garbingąjį vyskupą - kovotoją dėl lietuvių mūsų malonūs skaitytojai ras St. Lukoševičiaus rašinyje, kurį netrukus pra-dėsime spausdinti.

PABALTIO VALSTYBIŲ BENDRA-DARBIAVIMAS

Gegužės mėn. 9 d. Kaune pasibaigė Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministerių svarbi konferencija. Apie šią kon-ferenciją Tsb. taip praneša:

Pirmiausia, konferencijoje buvo svarsty-tas Pabaltijo valstybių saugumo klausimas. Šiuo klausimu visos trys valstybės pasisakė už tarptautinį bendradarbiavimą, patikrinant taiką Rytų Europoje. Taip aiškiai pasisaky-damos saugumo klausime, Pabaltijo valsty-bės išskleidė apie jas užsienių spaudoje pa-skelbtus visokius netikslumus. Tuo pačiu jos sutvirtino Pabaltijo santarvės pamatus, nes saugumo klausimas Lietuvą, Latviją ir Esti-ją suveda prie bendro ir tarpusavio gynimo-si stalo.

Taip pat labai svarbus konferencijos nu-tarimas, išplėsti ir aiškiau nustatyti Pabal-tijo valstybių tarpusavio pagalbos būdus, ku-riuos numato Lietuvos, Latvijos ir Estijos santarvės sutartis, pereinant rugšėjo 12 d. pasirašyta Zenevoje. Pasiradėjimas teikti sa-vo tarpe politinę ir diplomatinę pagalbą vi-somis aplinkybėmis, kuriomis tautų sąjungos paktas gali būti taikomas, — suteikia Pabal-tijo santarvės sutarčiai aiškesnį turinį.

Be šių grynai politinio pobūdžio klau-simų, reikia dar pažymėti vieną konferencijoje ap-svarstytą svarbų dalyką. Tai sutartį tar-pusavio ginčams taikingai išspręsti. Šios su-tarties sumanymas jau buvo iškeltas per pir-mąją Pabaltijo valstybių užsienių reikalų mi-nisterių konferenciją Taline. Tos konferenci-jos pavedimu, ginčų sprendimo sutartį ruošė Estijos vyriausybė. Estijos vyriausybės pa-ruoštas projektas dabar buvo ap-svarstytas ir dar paliktas visų trijų valstybių vyriau-sybėms su juo daugiau susipažinti ir pareikš-ti savo nuomonę. Tarpusavio ginčų taikingo sprendimo sutartis bus pasirašyta šį rudenį per trečią Pabaltijo valstybių konferenciją Rygoje.

Iš kitų pasitarimuose ap-svarstytų klau-simų, pažymėtinas ekonominis konferencijos sušaukimo nutarimas. Ši konferencija, kuri numatoma dar šiais metais, aptars ir sutar-kys Lietuvos, Latvijos ir Estijos bendrus ekonominius reikalus.

Taigi antroji Pabaltijo santarvės konfe-rencija ap-svarstė bendrų svarbių politinių ir padarė nutarimų, kurie žymiai išplės Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos bendradarbiavimą.

VISI DEJUOJA

Lietuvos žemės ūkio reikalų ministeris p. Aleksa vienoje savo kalboje yra pasakęs, kad dabar dejuoja visi — ir kam gera, ir kam negera. Inteligento padėti, palyginti su 1922-3 met., dabar esanti pagerėjusi, o vis tik jis skundžiasi. Dejuoja kas turi smėlynus, dejuoja ir kas turi molynus. Dejuoja, kas turi 5 hektarus žemės, dar daugiau dejuoja tas, kam palikta 150 hektarų. Esą dejuoja, kas pasiskolinęs, dejuoja ir tas, kas kitiems yra įdavęs. Dalis turinti pagrindo dejuoti, bet dalis ir neturinti. Paskiri nusiskundimai ne-visuomet tuos ar kitus sunkumus teisingai atvaizduoja.

Bet vis dėlto Lietuvos kaimas yra žymiai pažengęs į priekį. Ministeris Aleksa pastebi: "Palyginti su pramone, amatais, kai-mas po karo yra daugiau pažengęs prie-kin ir iš dalies kaip tik dėl pastarųjų — pramonės, amatų dar tinkamo nesustar-kykmo kenčia. Kaimas didesnio pasijudi-nimo, sugebėjimo yra parodęs todėl, kad ten daugiau lietuviškos valios, proto ir patyrimo".

Lietuvos Vyskupai Mokyklų Reikalų

Siandien plačiai pas mus kalbama ir rašoma apie mo-tyklos reformą. Ir nenuostabu, nes mokykla žmonių visuome-nės gyvenime yra taip svarbus dalykas, kad juo negalima ne-sidomėti. Mokykla juk ruošia gyvenimui būsimuosius žmo-nes. Mums, jūs Vyskupams, Dievas yra pavelęs ganyti žmonių sielas. Mokykla, kuri lavina ir auklėja jaunąją kar-tą, labai daug lemiamos turi įtakos jaunuolių sieloms, todėl mums, jūsų ganytojams, nega-li nerūpėti mokyklų reikalais. Jei tad kalbama apie mokyk-los reformas reikalingumą, tai tuo klausimu turime išsitar-ti ir mes, Lietuvos Vyskupai. Tardami savo žodį, norėtume, kad jį išgirstų visi tie, kurie prie sumanytos mokyklos re-formos kuo nors prisidės, ir tėvai, kurių vaikučius tos re-formos palies.

* * *

Mokykla atlieka dvejopą da-rbą: moko ir auklėja.

Jaunuolių mes mokome, kad teikiame jam žinių iš bet ku-rios mokslo šakos. Auklėjame, kai stengiamės jam įdiegti tam tikrus elgimosi dėsnius.

Mokymas todėl liečia ypač jaunuolio protą, stiprindamas jo galią ir praplėsdamas jo vei-kimo sritį.

Auklėjimo uždaviniai jau yra kitokios rūšies. Čia daugiau veikiama į jaunuolio valią, no-rint duoti jai tam tikrą kry-ptį ir sustiprinant valios pa-jėgumą.

Taip yra teorijoje. Bet prak-tikoje mokymas nuo auklėji-mo neskiriamas ir negali būti atskirtas. Tiedvi žmogaus ga-lios — protas ir valia — vie-na į kitą veikia, viena kitai padeda. Todėl praktikoje nē-ra mokyklos, kuri teusimintų tik vienu mokymu; ji papras-tai jaunuolių ir moko ir auklē-ja.

Mums, katalikams, ypač tu-ri rūpėti, koks yra mokyklos auklėjimo santykis su religi-ja.

Auklėjimas iš atžvilgio į re-ligiją gali būti trejopas: a) religijai abejingas, b) religi-jai priešingas ir c) toks, ku-ris auklėjimo pagrindą deda religijai.

I. — Siandien labai garsiai yra skelbiamas vadinamos neu-

tralės mokyklos. Mokykla, y-pač valstybinė mokykla, esan-ti visiems piliečiams, ar jie būtų šio ar tokio tikėjimo, ar kad ir jokio tikėjimo nepri-pažintų. Todėl viešojo mokyk-la tikybos atžvilgiu turinti bū-ti neutrali (abėjinga), kad galėtų tiktai įvairių įsitikini-mų piliečiams. Tokia mokyk-la neturinti vaikams nieko ka-lbėti nē už tikėjimą, nē prieš tikėjimą.

Bet toks mokyklos abejingu-mas tėra galimas tik teorijoje, ne praktikoje. Ne be reikalo seniai yra pasakęs Kristus: "Kas nēra su manim, prieš mane yra" (Mat., XII, 30).

Ir iš tikro. Juk vaikas įdo-maujasi visu kuo. Be abejo-nės, jam kils klausimai: iš kur atsirado pasaulis, žmogus, koks jo paskyrimas, kas mus laukia anapus kapo ir t.t. Į tuos klausimus mokytojas, no-romis — nenoromis, turės mo-kiniui atsakyti. Arba atsakys, kad Dievas sutvėrė pasaulį ir žmogų, kad davė jam nemarią sielą, kad paskyrė ją amžinai gyventi. Arba turės visa tai aiškinti, kaip kad mano lais-tamaniai: kad pasaulis nēr Dievo sukurtas, kad žmogus tėra tik aukštesnė gyvulių vei-slė ir t.t.

Vadinasi, visiškai abejingos religijai mokyklos būti nega-li.

Kad taip ištikrųjų yra, ro-do šių laikų valstybinės mo-tyklos, sakysim, Prancūzijoje. Jos sakosi esančios neutralės, bet ištikro didžiausiai yra prie-šingos tikybai. Katalikai, no-

rėdami nuo jų apsaugoti savo vaikus, steigia savo lėšomis aiškiai katalikiškas mokyklas.

II. — Antroji mokyklos rū-šis — tai aiškiai bedieviškoji mokykla. Ji tuo yra geresnė už pirmąją, kad bent nesisten-gia žmonėms apdumti akių, aiškiai pasisako kas esanti. Tokios šiandien yra mokyklos Rusijoje, Meksikoje — šalyse, kuriose paskelbta atvira kova Dievui.

III. — Pagaliau trečioji mo-tyklos rūšis. Yra tai mokyk-los, kurios mokymo ir auklė-jimo pagrindą deda religijai; katalikiškuose kraštuose, žino-ma, katalikų religijai.

Tačiau turime įspėti jus, kad ne kiekviena mokykla, kuri sakosi esanti katalikiška, iš tikro yra tokia. Paprastai manoma, kad jei į mokyklą y-ra įsileidžiamas kunigas, kad jei joje religijai yra skiriama pora valandų per savaitę, tai mokykla jau ir esanti katali-kiška. Toli gražu ne.

Sv. Tėvas Pijus XI savo ra-štų apie jaunimo auklėjimą aiškiai nurodė, ko reikia, kad mokykla galėtų vadintis ir būtų tikrai katalikiška (Enc. iš 31 gruodžio 1929 m.). Štai tos sąlygos.

1. — Dabartinis Sv. Tėvas Pijus XI naudojaši Leono XIII žodžiais ir sako: "Rei-kia, kad jaunimas ne tik tam tikromis valandomis būtų mo-komas religijos, bet kad ir vi-sas kitas mokymas kveptų krikščioniškuoju religingumu. Jei to trūksta, jei tasai šven-tas dvelkimas neapima ir ne-šildo mokytojų ir mokinių sielų, tai iš mokslo, koks jis be-būtų, maža bus naudos; daž-

PALEISTAS KLAIPĖDOS KRAŠTO SEIMELIS

NAUJO SEIMELIO RINKI-MAI RUGŠEJO 29 D.

Liūdnos praecties ligšiolinis Klaipėdos krašto seimelis bu-vo išrinktas 1932 metais ge-gužės mėn. 4 d. Pagal Klai-pėdos krašto statuto, seimelis renkamas trejiems metams. Gegužės 9 d. Klaipėdos kraš-to gubernatorius Vl. Kurkau-skas paskelbė aktą, kuriuo ligšiolinis krašto seimelis yra paleidžiamas. Nauji seimelio rinkimai paskirti rugšėjo 29 d. Ligi naujas seimelis bus išrinktas, Klaipėdos kraštą valdys gubernatorius Vl. Ku-rkauskas ir ligšiolinė J. Bru-velaičio direktoriija.

Visame Klaipėdos krašte da-bar prasideda priešrinkiminė agitacija, kuri bus gana aš-tri. Kaip ir reikėjo laukti ją jau pradėjo vokiečių radio ir spauda, agituodama Klai-pėdos krašto gyventojus nebal-suoti už lietuvių. Per šiuos rinkimus krašto gyventojai ti-kimasi, galės laisviau paduoti savo balsus. Rinkimai eis pa-gal naujų rinkimų įstatymo, kuriuo bus renkamas ir visas Lietuvos seimas. Šiomet Klai-pėdos krašto seimelį rinks 65,000 to krašto gyventojų ir išrinks 29 to krašto seimelio narius. Tikimasi, kad šiemet lietuvių laimės daugiau savo lietuvių negu perankstyves-nius rinkimus. Ligšiol lietu-viai turėjo 6 seimelio narius.

nai iš to išeina nuostolių" (Enc. Milit. Eccl., 1 rugp. 1897 m.). (Daugiau bus)

VYRAI! VYRAI!

APSIROPINKITE SU ANGLIŠKIS ATEINANČIAI ŽIEMAI

CRANE COAL KOMPA NIJA

ATPIGINO ANGLIS TRUMPAM LAIKUI

POCAHONTAS, labai stambios, tonas tikrai \$7.00

(imant 5 tonus ar daugiau)

Jeigu norit smulkesnių Pocahontas anglių, tai galit \$6.80

gauti toną po

Nelaukit ilgiau, paduokit orderį tuojau, nes trumpu laiku anglių tonas gali pa-brangti \$1.00 ar daugiau.

ORDERIUS galit paduoti per TELEFONĄ.

REPUBLIC 8402

CRANE COAL CO.

5332 S. LONG AVENUE

TAIPGI REIKALAUJAM AGENTŲ IR DRAIVERIŲ

EMIL DENEMARK INC.

AUTHORIZED SALES AND SERVICE

TELEPHONE CRAWford 4100

PONTIAC BUICK CADILLAC LA SALLE

3848-60 OGDEN AVENUE

LISTEN TO W.E.D.C. RADIO STATION FOR USED CAR BARGAINS

ŠIRDINGIAUSIA AČIŲ VIESIEMS TĖVŲ MARIJONŲ RĖMĖJAMS IR RĖMĖJOMS

Nuoširdų ačiū tariame visiemis T. T. Marijonų Chic. apskr. rėmėjams, kurie kokiū nors būdu prisidėjo prie pavasarinės gegužinės geg. 26 d., Marijos kalneliuose, Hinsdale, Ill. Nuoširdus ačiū L. Žurliui ir visiems dainininkams už gegužinės papuošimą dainelėmis su pagalba J. F. Budriko garsia-kalbio. Tos dainos visus bu-vo perkėlę į Lietuvą, kur dai-na skamba namuose, laukuose ir miškuose.

Nuoširdus ačiū dviasikijai, daktarams, advokatams ir bi-znieriams už visokias dovanas. Tūkstantinė minia žmonių liuliavo Marijonų ūkyje, tarp kurios matės šie būtinai paminėtini biznieri, kurie la-bai stambiai prisidėjo prie ge-gužinės pavykimo: žymus po-litikierius J. Radomskis, elek-trikos kontraktorius ir užlai-kantis krautuvę visokių gele-žinių daiktų, p. Nevadomskis, Simano Dankanto spulksos va-ldybos nariai: p. Žylius, bro-liai Kazanauskai, visi su sa-vo šeimomis. Turiu pastebėti, kad J. Kazanauskas yra pir-mininkas, B. Kazanauskas, se-kretorius ir p. Žylius, vice pi-rmininkas, tai yra ištikrųjų gabus realstatininkai ir fina-nsų tvarkytojai.

Gegužinės darbuotojai:
WEST SIDE: A. Fabijonas, V. Juknius, V. Ribickienė, M. Stumbrienė, I. Šaulienė, F. Juška, A. Mickevičius, P. Ri-bickas, J. Stumbris, V. Bra-zauskas, Aleknienė ir jos dvi dukterys, E. Pocienė ir An-drius Radzevičius.

Antanas Fabijonas, visus da

bininkus atvežė ir parvežė dy-kai. Tai labai stambi auka.

BRIGHTON PARK: J. Val-skis, F. Vaičiškuskas, V. Ku-likauskas, T. Atroškievė, O. Bambalienė, Šarauskas ir sū-nūs, J. Samoškienė, V. Mičiū-nienė, T. Norbutienė, M. Na-vickienė, O. Kasparienė, O. Ša-kūnienė ir F. Gubista.

J. Šarauskas ir sūnūs visus darbininkus atvežė ir parvežė dykai. Tai stambi auka. Jis 2 metai kaip užsidėjo biznį. To-kius biznieri, kaip Ant. Fa-bijonas ir J. Šarauskas, verta ypatingai paremti.

TOWN OF LAKE: E. Ged-vilienė, E. Ogentienė, E. Oge-ntaitė, P. Turskienė, J. Ged-vilas, J. Lisauskas, B. Ogin-tas ir B. Kalvaitė.

DIEVO APV. PAR.: P. Va-luckis.

BRIDGEPORT: Jos. F. Bu-drik su savo garsiakalbiu — muzika maloniai linksmino sve-telius.

MARQUETTE PARK: S. Petermans, C. Vagird ir C. Aukščiūnienė.

CICERO: O. Krasauskienė, R. Conble ir ponis M. Conble.
MELROSE PARK: M. Ja-nušauskienė, O. Kiaunienė, F. Bacevičienė, A. Švilpauskienė ir K. Žvirblienė.

MARIAN HILLS: S. Valan-ches, J. Poškaitė, A. Kriščiū-naitė, A. Paškevičienė ir M. Bačkauskaitė.

P. S. Jei pasirodytų kame-nors klaida, maloniai prašo-mi atleisti. Nes ir prie geriau-sių pastangų, klaidos pasitai-ko.

Rengimo Komisija

Katalikiškų Mokyklų Vaikučių Radio Dainų Kontestas

Birželio 5 d., 3:30 valandą "Draugas" ruošia katalikiškų mokyklų vaikučių radio dainų kontestą. Kontestas tęsis per visą birželio mėnesį.

Kontesto sąlygos

1. Stojantieji į kontestą ga-li turėti ne daugiau kaip 10 metų.
2. Dainą gali dainuoti ne ilgiau 2 minutes.
3. Iš kiekvienos L. K. mo-kyklos imama tik po vieną

ŠV. KAZIMIERO AKAD. ALUMNIEČIŲ JUBILEJAUS APVAIKŠČIOJIMAS

Šv. Kaz. Akad. Alumnicečių dr-jos jubiliejus buvo šauniai apvaikščiotas sekmadienį, geg. 26 d. Po palaiminimo Šv. Sa-kramentu, buvusios Akademi-jos mokinės laikė metinį susi-rinkimą. Jame 1933-35 metų valdyba: pirm. — V. Jasins-kaitė, vice pirm. — E. Ali-šauskienė, nut. rašt. — B. Pa-liliūnaitė, kor. rašt. — E. Kli-daitė ir izd. — S. Simanau-skienė išdavė raportus žodžiu ir raštu, kurie buvo vienbal-siai priimti. Po svarstymo į-nešimų, sekė rinkimas naujos valdybos. Išrinktos: I. Stasu-kaitė, pirm., O. Sloksnaitė, vice pirm., S. Poškaitė, nutar. rašt. ir E. Klidaitė, izd.

Baigusios sesiją visos suėjo į auditoriją, kur Šv. Kaz. A-kad. orkestra pasitiko su mu-

mergaite ir vieną berniuką.

Balsavimas ir dovanos
Užsibaigus kontestui, bus išleista "Drauge" balsavimo blanka su kontestininko var-du, mokykla ir daina, kurią dainavo. Visi lietuviai galės balsuoti už 5 kontestininkus. Balsai bus priimami paštu ar-ba "Draugo" ofise. Gavusieji daugiausia balsų gaus dova-nas. Dovanų bus 5.

zika. Po skanios vakarienės, vakaro vedėjas, kun. B. Urba, perstatė pirm. V. Jasinskaitę. Ji pasveikino 1935 akad. bai-giančias mokes. Vardu savo klasės, K. Pilkytė pareiškė džiaugsmo, kad jos įeis į Alu-mniciečių eiles. Programas bu-vo toks: monologą "Her First Appearance" (Jos pirmas pa-sirodymas) gyvai atliko Ona Burtrunienė; malonų balseliu žavėjo Laddie Dauksaitė (var-gon, Daukšo duktė) padainuo-dama porą linkmų dainelių; Ona Sloksnaitė, žiūrėdami į savo stiklą (crystal), prana-savo ateitį visų naujųjų na-rių. "Pranašystės" buvo įdo-mios. Galų gale sulaužta vieno veiksmo komedija "Six Cups of Chocolate"; lošė A. Stali-ionytė, R. Bailey, M. Juozai-tė, T. Raštutytė, O. Grigony-tė ir F. Nausėdaitė.

Reikšdamos dėkingumą už nuoširdų pasidarbavimą savo pareigose per du metus alu-mnietės įteikė savo mylimai pi-min. Valerijai Jasinskaitėi gė-lių buketą.

Pasisekimas šios dienos pri-klauso komisijai: E. Stasukai-

LIŪDI ANTANINOS BALTUTIENĖS

Gegužės 23 d. iškilmingai palaidota žymi veikėja Anta-nina Baltutienė. Per šv. Mi-šias dalyvavo daug svečių ku-nigų. Chicago vargonininkai giedojimu puošė pamaldas.

Kadangi velionė buvo veiki-li tretininkė, Apaštalytės ir kitų draugijų narė, daug na-rių dalyvavo laidotuviuose. Su žvakėmis visos narės palydėjo ją iš bažnyčios.

Velionė buvo veikli parapi-jos narė; prie kiekvieno para-pijos naudai darbo visuomet visa širdimi prisidėdavo. Ji buvo taip pat pavyzdinga mo-tina trijų sūnų. Todėl,

Liūdi — Tretininkės ir kitų draugijų narės netekusios dar-bščios narės.

Liūdi — Gim. Pan. Šv. pa-rapija uolios veikėjos.

Liūdi — Šv. Kazimiero se-serys, netekusios duosnios rė-mėjos.

Liūdi — sūnai netekę myli-mos motinėš, bet labiausiai liūdi — jos vyras Jonas ne-tekęs ištikimos savo gyvenimo draugės — žmonos.

tei, O. Burtrunienė, S. Poš-kaitei, M. Juozaitėi, T. Raštutytėi, M. Bacevičiūtei ir, žod-žiū, visoms alumnietėms.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAPAS EUDEIKIS
ir TĖVAS
Lengvais išmokėjimais
Laidotuvių Sąlygos
REPublic 8340
6340 GO. KEDZIE AVE

Liūdi visi. Netikėta mirtis paėmė ją iš mūsų tarpo.
Ieva Lukošaitė

Išėjo J. Jablonskio raštų III Tomas. — Neseniai išėjo iš spaudos, Turinyje straipsniai apie rašybos dalykus. Ilius-truotas. Šviet. M-jos leid. 210

psl. 7 lt. Gaunamas pas komi-sionierių — "Spaudos Fonde".
— J. Marcinkevičius pabai-gė rašyti trijų tomų romaną "Mes ateinam" (užima 1905-1919 metų laikotarpį). Rašo trijų tomų romaną "Zydinti žiema" (liečiama dabartiniai laikai).

JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE
Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Mortgicijo, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsisak:
840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARds 2790 arba 2791
KEISTUČIO SKOLINIMO IR BŪDAVOJIMO B-VĖS
RASTINĖJE

SVIESI ATEITIS

TAUPANT PINIGUS UŽTIKRINTOJ VIETOJ

Suv. Val. Istaigos F. S. & L. Inc. Corp., Washington, D. C. Apdraustas Kiekvieno Žmogaus investimas iki \$5,000.00.

Mokam dividendus už kiekvieną do-lerį pagal uždarbį.

Duodam Paskolas Ant Morgičių

Mažais Mėnesiniais išmokėji-mais nuo 5 iki 20 metų.

Jums reikalaujant atiduodam sutauptus pinigus. NĖRA Į-STOJIMO MOKESČIŲ.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH — Prezidentas
HELEN KUCHINSKAS — Rastininkė
2324 SO. LEAVITT STREET Tel. CANAL 1678

NEGIRDĖTAI ŽEMOS KAINOS ANT RAKANDŲ

BUDRIK FURNITURE MART
3345-47 So. Halsted St.

Prosinimo ir Skalimo mašinos po \$39.50
Lengvais išmokėjimais

Elektrinės Ledaunės Refrigeratoriai po \$19.95
Smokėjimai po \$4.50 Fedeleko perdirtbi po \$6.95

JOS. F. BUDRIK, INC.
3417-21 So. Halsted Street
Tel. BOUlevard 4705

GRADUATION IR JUNE BRIDE DOVANŲ IŠPARDAVIMAS

Daimantiniai žiedai po \$6.75 iki 24.00

14 k. Šliubiniai žiedai po \$3.95
Rankiniai Laikrodėliai po \$3.95 ir po \$9.50

Gražus Sidabrinis Stalo Peilių, Šaukš-tų Setas Community ar Rogers po \$9.75 ir po \$24.00
Akiniai dėl Artimo ir Tolimo Regėji-mo su Daktaro Egzaminacija už \$5.95

BUDRIK JEWELRY & OPTICAL CO.,
3343 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 6630

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai ankštesnės rūšies pamink-lų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvis 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus

Mes atlikome darbą daugelį žymesnių Chicago Lietuvos.

527 N. WESTERN AVE.
arti Grand Ave.
Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois.

ROSELLI BROTHERS, INC.,
PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalime ir išdirbime visokių rūšių paminklų ir grab-namių.

Mūsų šeimyna specializuoja šia-me darbe per šešias kartas.

Veskite paminklų reikalus teisiai su pečiais išdirbėjais.

MOUNT CARMEL KAPINĖS
Vienas blokas į rytus nuo didžiųjų vartų
HILLSIDE, ILLINOIS
Trys telefonai:
Res. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 3845
Vincent Roselli, secr.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

J. F. Eudeikis 4605-07 So. Hermitage Ave. Phone YARds 1741-1742

Lachawicz ir Sunus 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Cicero 5927

J. Liulevičius 4092 Archer Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lituanica Ave. Phone YARds 1138

A. Masalskis 3307 Lituanica Ave. Phone BOUlevard 4139

A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero. Phone Cicero 2109

J. F. Radžius 668 West 18th Street Phone CANal 6174

S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377

Chas. Syrewicze 1344 So. 50th Ave., Cicero Phone Cicero 294

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
YARds 1741-1742
J. F. EUDEIKIS

VIETINĖS ŽINIOS

LIGONINĖS RĖMĖJŲ VEIKIMAS

Pereitą rudenį ligoninės rėmėjams svarstant apie bazarą, nutarta jį neturėti, nes tiek daug tenka pasidaruoti kiekvieną dieną per savaitę, o pelno neperdaugiau lieka. Vietoj to, nutarė įsteigti "Earning Fund", kuriam narės pasižadėjo atskirai pasidaruoti ir mažiausia "paaukoti" \$3, privačiai rengiant bunco, keeno, card parties, pietus ir t. p. Balandžio mėnesį buvo baigimas auginti tą fondą, į kurį narės suaukojo \$300.

Toms narėms, kurios tam fondui pasidarbavo ir jų viešioms surengta pietūs Stankienės viloje, 112-tos ir Western Ave., geg. 20 d. Viso dalyvavo 40 moterų ir merginų.

Pavalgius, pakviesta pirmiausia pakalbėti viešnia A. Naušėdienė, kuriai tik iš vakarykščio buvo įteikta Gedimino ordinas. Viešnia pareiškė, kad labai smagu jai dalyvauti tame būrelyje. Toliau kalbėjo visos buvusios pirmininkės: O. Biežienė, kuri organizavo ir buvo pirmutinė pirmininkė per du metus ir iš eilės penktąjį pirm., B. Lauraitienė, trečioji pirm., L. Kadzevičienė, naujoji pirm. Programą vedė senoji pirm. F. Prihodskienė.

Po programo vienos žaidė kauliukais, kitos lošė kortomis. Laimingosios labai džiaugiasi gražiomis ir brangiomis dovanomis.

Prihodskienei pirmininkaujant, pereitą metų šis fondas atsirado ir jai baigiant pirmininkystę narės nutarė ir jį baigti. Tat jis ir priklauso jos darbuotės kreditan. Nežiūrint sunkių laikų, jai pirmininkaujant rėmėjos į ligoninės operacijos kambarį įtaisė naują mašiną, kuri kainavo \$400.00, taipgi pradėjo įrengti vieną naują kambarį įmokėdamos kitą \$300.00. Per Kalėdas jos įtaisė eglaites ant kiekvieno au-

kšto ir kiekvieną ligonį apdovanojo saldainiais.

Į šį fondą šios narės aukojo nemažiau kaip po \$5.00 (kitos ir keturis sykius): pirm. F. Prihodskienė, vėce pirm. V. Torczynskienė, rašt. O. Jagelienė, fin. rašt. Alb. Poškienė, izd. N. Šatunienė, B. Lauraitienė, O. Biežienė, F. Burbienė, D. Gričienė, E. Granadienė, Norvidienė, Vaičienė, A. Petraitienė, W. Karevicienė, O. Jonaitienė, T. Luberskienė, Krausienė, Trustienė, Jacobsienė, Adams, Peters, Kal, dabartinė pirm. L. Kadzevičienė ir dabartinė vice pirm. E. Greggienė.

Alfa

M. S. 55 KP. VEIKLA

WEST SIDE. — M. S. 55 kp. nuveiktais darbais reikia tik džiaugtis. Balandžio mėn. įvykusi kuopos pramogėlė (bingo party) atnešė gražaus pelno. Uždirbta virš \$20.00. Pramogai dovanų prisiuvo, pirmąją daugumą ir aukojo pačios sąjungietės. Gi kas nežino duosniųjų mūsų kuopos narių, kurios ir ši kartą prisidėjo su gražiomis dovanomis: S. Balčiūnienė, M. Jasnauskienė, R. Maziliauskienė, H. Volunberg, A. Karlavičienė. Komisijos daug darbavosi S. Balčiūnienė, A. Karlavičienė, M. Aitutienė. Daug gelbėjo ir J. Klikiūnienė.

Gegužės 12 d., Motinos diena irgi buvo begalo gražiai minima. Ryte kuopos intencija buvo užprašytos šv. Mišios per kurias apie 30 kuopos narių ėjo pasipuošusios gėlėmis prie šv. Komunijos. Vakare Jasnauskij salėj buvo suruota savybės vakarėlis, kuriame dalyvavo sąjungietės su savo

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSH, OPT.

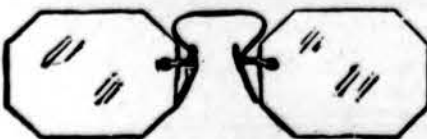
LIETUVIS OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris eiti pradžiai galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenkia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine parodančia mažiausias klaidas. Specialūs atidūs atkreipiamas į mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugelyje atsitikimų akys atitaisomos be akių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

25 METŲ PRITYRIMO

Pritaikyme akių dėl viso-kių akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akių

DR. JOHN SMETANA

OPTOMETRISTAS

1801 S. ASHLAND AVENUE
Platt Bldg., kamp. 18 st.
2 aukštas

Pastebėkit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:00 val. vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8.

Phone CANal 0523

šeimos nariais. Kuriems tik teko būti, smagiai laiką praleido.

Motinos dienos iškilnių komisijoj pasidarbavo: J. Klikiūnienė, S. Balčiūnienė, H. Zaurienė, Alekniene.

Geg. 14 d., įvyko kuopos susirinkimas, kuriame irgi aptarta daug ateičiai gražių darbų.

Į šv. Kazimiero Akad. Rėmėjų dr-jos seimą išrinktos atstovės: M. Aitutienė, A. Karliavičienė. Paskirta ir aukų.

Nutarta rugpiučio 11 d., parapijos Rūtos daržę rengti piknikėlį. Komisijon ir vėl pateko Balčiūnienė, Klikiūnienė, Zaurienė, Alekniene.

Išrinkta komisija iš Balčiūnienės, Aitutienės, Sakalienės, Karliavičienės, Jasnauskienės, O. Dobrovolskienės Moterų Sąjungos 17 seimui įnešimams paruošti ir kartu peržiūrėti naujos M. S. konstitucijos projektą. Komisijai pas save susirinkti užkvietė M. Aitutienė.

Pasveikino su vardinėmis
Gegužės 15 d. pripuolė šv. Sofijos diena. Taigi, M. S. 55 kp. kai kurios sąjungietės netikėtai užklupo savo pirmininkę Sofiją Sakalienę, kad pasveikintų su jos vardinėmis.

J. Klikiūnienė ir Jasnauskienė paruošus užkandžių prie jų sudėta Sakalienė nuoširdžių sveikinimų, linkėjimų, įteiktas gėlių buketas ir nuo visų susirinkusių dovanėlė. Sveikinimams vadovavo R. Maziliauskienė. **Sąjungietės**

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI: LIETUVIAI DAKTARAI:

Ofiso Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 So. Leavitt St.
CANal 0706

DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'S
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOULEVARD 7820
Namų telef. PROspect 1930

DR. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Sėdėdė pagal sutartį

Ofiso Tel.: PROspect 6376
Rez. Tel.: HEMlock 6141
DR. J. RUSSELL
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
2500 W. 63rd St.
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30
Sėdėdė ir nedėliomis pagal sutartį
Rez. 2515 W. 69th St. Pagal sutartį.

Tel. Ofiso BOULEVARD 5913—14
Res. VICTory 2545

DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

IVAIRUS DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
3 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų dieną
Telefonas MITTway 2880

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARDs 0994
Rez. Tel. PLAm 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

L. Vyšniauskienė, 2137 W. 23 Pl., turėjusi dvi sunkias operacijas šv. Kryžiaus ligoninėje, grįžo namo ir sveiksta. Dėkinga daktarams, seserims ir slaugėms už priežiūrą, o gi minėms, pažįstamiems, kaimynams už rūpestingą lankymą ir maldas.

PARAP. PIKNIKO ATGARSIAI

NORTH SIDE. — Užpraėjusi sekmadienį mūsų parap. piknikas pavyko. Diena pasitaikė graži.

Žmonės į pikniką nuvežė du didelį trokai; vienas mūsų stambaus parapijos rėmėjo ir komiteto sūnus M. Karečkas, o kitas — p. Jankausko, kuris už mažą atlyginimą kas met parapijai patarnauja. Pikniko vieta lengvai pasiekama ir gatvėkariais.

Į pikniką atsilankė ne tik northsidiečiai, bet matėsi ir svečių, kurių geriausiai pasižymėjo laidotuvių direktorius Lekavičius. Savo tarpe turėjome progos turėti ir vietinį aldermoną ir kitus šio vardo valdininkus, kurie užėmė didelį stalą gražaus pelno parapijai padarė. Čia pasidarbavimas vietinio politikos klubo pirm. J. Jankaus. Žodžių, piknikas buvo linksmas. Būrelis choristų savo gražiomis dainelėmis piknikierius linksmino. **Lietuvytis**

LIETUVIAI DAKTARAI

Valandos: Nuo 1-5 ir 7-9 kasdien.
Rez. ir Ofiso Tel. — BOULEVARD 5031

DR. L. A. ZALESKA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
1720 West 47th Street
Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 9 popiet
6 iki 8 v. vakaro

Tel. CANal 6123
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 3 iki 8 vakaro
Sėdėdė pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1-3 ir 7-8 vak.
Sėdėdė ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA

6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VITRinia 0036
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. J. E. SIEDLINSKIS
Gydytojas ir Chirurgas
DR. V. E. SIEDLINSKIS
Dentistas
Gas X-Ray
4143 ARCHER AVE., Cor. Francisco
Tel. office Laf. 3650; res Virg. 0669

ŠAUKIAMAS OLIMPIJADOS KOMISIJŲ SUS-MAS

Am. Liet. Olimpijados Komitetas turėjo savo pirmutinį susirinkimą antradienį, geg. 28 d., 1935 m., McKinley parko svetainėje. Susirinkime dalyvavo visi žymesnieji Chicago biznieri, idant pasitarus apie įvairius Olimpijados reikalus. Oficialus vardas buvo paskirtas A. L. Olimpijados Komitetas. Buvo išrinkta valdyba ir įvairios komisijos. Į valdybą įeina sekan tieji asmenys: Garbės pirmininkas adv. R. Skipitis; pir. Jonas Borden; rašt. kun. A. Valančius; izd. Jonas Brenza. Komiteto raštinė randasi 2608 W. 47th st., tel. Lafayette 10-88.

Sekantis visų komisijų susirinkimas bus laikomas pirmadienį, birželio 3 d., Gage parko svet. Apie visus būsimus parengimus ir kas bus veikama surasite "Drauge" ateinančiuose numeruose. Pasiskaitykite, tas įdomu.

KOMUNISTAI DAINUOJA TEISME

VERSALIS, Prancūzija, br. 2. — Teismas nubaudė kalti vieną komunistą, kurs riaušių laiku nužudė rojalistą.

Buvę teisme komunistai užtraukė savo "internacionalą." Policija tuojau uždarė jiems burnas.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. LAFayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Ofiso: Tel. LAFayette 4017
Rez. Tel. HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 8-9 val. vak.
Sėdėdė ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. P. ATKOČIŪNAS
DENTISTAS
1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL.
Utar., Ketv., ir Pėtn. 10-9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned., Sėdėd. ir Subat. 2-9 val.

Office Tel. HEMlock 4848
Res. Tel. GROvehill 0617
6924 S. TALMAN AVE.

DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Dienomis Tel. LAFayette 5793
Naktimis Tel. CANal 0402

DR. A. J. JAVOIS
Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Tel. LAFayette 3057

DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3051 West 43rd Street
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 5 val. vakaro
Sėdėdė ir nedėliomis pagal sutartį

Tel. LAFayette 3051

DR. A. J. MANIKAS
Gydytojas ir Chirurgas
OFISAS IR REZ.
2519 West 43rd Street
Valandos: Nuo 9 iki 10 rytais
1 iki 3 popiet — 6 iki 8:30 vakare
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 P. D.

NE SAVO PINIGŲ NEISSINESI

RYTPRUSIAI. — Neseniai viena neturtinga moteriškė iš Klaipėdos krašto buvo išnuomėjusi savo pievas, kurios yra Pakalnės apskrityje, Vokietijoje. Moteriškė jų nuomą norėjo paimti su savim į namus, vadinas į Lietuvą. Tačiau vokiečių muitininkai ne tik ją, bet ir kitus ėjusius per punktą taip pradėjo kratyti, kad jau išsisukti nebuvo galima. Moteriškė savo pinigų buvo paslėpusi supintose kassose. Pastebėjusi, kad ir čia gali būti iškratyta, ji dar sušpėjo laisvu noru atiduoti

pinigus ir tuo būdu išvengti gresiančios didelės pabaudos. Tačiau pinigų nebeatgavo nė graudžiai verkdam.

PRANEŠIMAS

Ramygalos Aido klubas laikiš savo susirinkimą šį vakarą, West Side (buvusiojo Mel dažio) svetainėje. Visi nariai kviečiami susirinkti. Yra svarbių aptarimų. R.

REIKALINGAI PARDAVEJAI SALESMONAI

Stebėtinai naujas produktas. Atnaujina veidrodinį blizgumą pajudėjusio aluminumware. Pasiūdoma po demonstracijos. Didelis uždarbis. Dirva didelė. Kitų miestų teritorija atidara. Nueikite arba rašykite Vaparine Co., 216 W. Kinzie St., Chicago.

CLASSIFIED

AUTOMOBILES

AUTOMOBILES

EMIL DENEMARK INC.

Vartotų Karų Bargenai

BUICK — 1935, 5 pasaz. Club Sedan 41, su trunk. juodas, garantuojamas kaip naujas \$875

BUICK — 1935, 5 pasaz. Sedan 47, juodas, žema mileage, garantuojamas kaip naujas \$845

BUICK — 1934, 5 pasaz. Sedan 57, juodas, vartotas tik kelis mėnesius, garantuojamas \$895

BUICK — 1934, 5 pasaz. Club Sedan 41, su trunk. mėlynas, išrodo kaip naujas, garantuojamas \$745

BUICK — 1934, 5 pasaz. Sedan 47, mėlynas, labai mažai vartotas, geram stovy, garantuojamas \$725

BUICK — 1933, 5 pasaz. Sedan 57, juodas, 6 drat. ratal, tobulas vidur, garantuojamas \$645

BUICK — 1933, 5 pasaz. Sedan 67, juodas, 6 drat. ratal, tobulas vidur, išoriniai, garantuojamas \$745

BUICK — 1931, 5 pasaz. Sedan 67, juodas, mediniai ratal, atsakomingas karas geram stovy \$375

BUICK — 1930, 5 pasaz. Sedan 61, Maroon, 6 drat. ratal, pirmos rūšies stovy \$265

BUICK — 1930, 5 pasaz. Sedan 61, žalias, 6 drat. ratal, labai pulkus karas \$275

BUICK — 1930, 5 pasaz. Sedan 47, juodas, mediniai ratal, tobulas mažas sedan \$275

BUICK — 1928, 5 pasaz. Brougham 47 - S, mėlynas, mediniai ratal, geras karas žema kaina \$95

BUICK — 1928, 5 pasaz. Sedan 47, žalias, mediniai ratal, geram stovy \$125

BUICK — 1927, 5 pasaz. Sedan 47, mėlynas, mediniai ratal, gerai operuojančiam stovy \$65

IR DAUGELIS KITŲ

Iduokite savo dabartinį karą mainais ir balansą išmokėkite patogiais mėnesiniais mokesčiais

3448-60 Ogden Ave. - Chicago

Crawford 4100

Kiekvieno kataliko yra priedermė remti ir platinti katalikišką spaudą. Katalikiška spauda nurodo žmogui išganingą.

LIETUVIAI ADVOKATAI:

Telephone BOULEVARD 2806

Joseph J. Grish

ADVOKATAS IR PATARĖJAS

4631 SO. ASHLAND AVE.

Res. 6515 S. Rockwell St.

Phone REPUBLIC 9723 CHICAGO

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road

(West 22nd St.)

(Metropolitan State Bank name)

Valandos kasdien nuo 9 iki 5

Panėdėdė, Sėdėdė ir Pėtnyčios vakarais 4 iki 9

Telefonas CANal 1175

NAMAI: 6459 S. Rockwell St.

Telefonas REPUBLIC 9600

Rez. 1460 No. Paulina St.

Phone ARMITage 0590

FERDINAND PETRAITIS

LIETUVIS ADVOKATAS

Suite 1009 — FRANKlin 6990

188 W. Randolph St.

Chicago

REAL ESTATE

Skolnam pinigų ant jūsų morkių, bony, algos ir namų. Taipogi perkam, parduodam — namom morkių, bonus, namus, ūkes ir biurus. Turim audraudos departamenta. Viešas Notaras.

J. NAMON COMPANY

6755 South Western Avenue

P. B. R. PIETKIEWICZ & C.

MORTGAGE BANKERS

INSURANCE

NOTARY PUBLIC

PERKAM LIETUVISKUS

BONUS

REAL ESTATE - SIUNČIAM

PINIGUS Į LIETUVĄ

LAIVAKORČIŲ

AGENTŪRA

Reikalaujam 100 namų už

cash. 2 fl. — 4 kamb., 2 fl. —

5 kamb., Brighton Park ir

Marquette Park.

2608 WEST 47th STREET

Tel. LAFayette 1083

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS

"DRAUGE"

TIRED, WORN OUT, NO AMBITION

HOW many women are just dragging themselves around, all tired out with periodic weakness and pain? They should know that Lydia E. Pinkham's Tablets relieve periodic pains and discomfort. Small size only 25 cents.

Mrs. Doris Williams of Danville, Illinois, says, "I had no ambition and was terribly nervous. Your Tablets helped my periods and built me up." Try them next month.

Lydia E. Pinkham's TABLETS

Mažųjų Armijos Generolas Kalba

Už upės nuo Kongmoon'o misijos yra kaimas, kuriame gyvena 20,000 žmonių. Per daugelį metų vienas vyskupas mėgino įeiti į tą kaimą, bet vis nebuvo geros progos.

Kartą misijonieriai sužinojo, kad ten gyvena 60 raupsuotojų, kuriuos žadama nukandinti, nes jie, esą, didelę žmonėms sunkenybę. Jie sėdi šalia gatvių, elgėtauja. Žmonės gi jų bijo, nes vėjas tą baisią ligą gali įnešti ir į jų namus.

Pagalios pavyko misijonieriams nueiti į kaimą ir pasiimti su raupsuotais. Gavo progos jie pasikalbėti ir su vyresniaisiais, kurie sutiko leisti misijonieriams laiks nuo laiko pasiimti keletą raupsuotojų ir jais rūpintis. Vargšai džiaugėsi, o žmonės buvo patenkinti. Greitu laiku aštuoni jų buvo priimti, o kitiems statomi namai.

Šis artymo meilės darbas davė pradžią tikėjimui platinėti tame kaime. Tėvas Simon'as Lei pradėjo kas savaitę kaimą lankyti ir mokinti. Vyriausias vyskupo katekistas ir keletą kunigų iš Kongmoon'o misijos nuvykę ten buvo maloniai priimami. Žmonės domėjosi tikėjimu ir daugelis prašėsi būti Bažnyčios nariais.

— Aš manau, — pasakė vienas kunigas, — kad raupsuotieji pagelbės skelbti Kristaus mokslą ir įvertinti Katalikų Bažnyčią. Jų skurdas ir kentėjimai ne tik išgelbės jų pačių sielas, bet ir jų tautiečių.

Vertė J. K.

Ispanija

Seville, Ispanijoje, Didįjį Penktadienį įvyko nepaprastose iškilmėse: 1200 žmonių dalyvavo procesijoje. Komuniztai mėgino procesiją sutrukdyti, bet veltui. Vienas norėjo mesti bombą, bet ji sprogo jo rankose ir jį patį užmušė.

Rusija

Tikėjimas sparčiau auga Rusijoje, negu priešai mano. Persekiojimai nedaug jiems padeda. Jie tik aukština tikėjimą. Bolševikų vadai pradeda suprasti, jog veltui visos jų pastangos ir bauginimai. Jų mokslo ministeris pasakė: "Religija tai kaip vienis: kuo stipresni smūgi užduodi, tuo gilyn į medį lenda".

Pietų Afrikoje daugiau kaip 117,000 vaikų lanko katalikų mokyklas. Dirba apie 3,748 seserų.

Kiniečių laikraštis paskelbė, jog daugiau kaip milijonas suvargusių kiniečių gauna dykai prižiūrą. Kristaus tarnai kunigai ir seserys rūpinasi rodyti vargšams kuodidžiausią artymo meilę.

Marijonai Misijonieriai

Tėvai Marijonai turi keletą misijonierių Harbine, Manchukuo viešpatijoje. Kartą jie buvo užpulti: buvo pagrobtas vienas brolis, kurį gan skaudžiai kankino. Visgi misijonieriai toliau tęsia tą kilnų darbą dėl Kristaus. Neužmirškite už juos pasimelsti vasarą.

Popiežius Jonas XII, 954 metuose išrinktas popiežium, turėjo tik 18 metų amžiaus.

Kai palaimintą kun. Noel Pinot'ą vedė ant kartuvių, prancūzai revoliucionieriai aprenę jį kunigiškis rūbais. Eidamas sutikti mirtį jis balsiai kalbėjo pirmus šv. Mišių žodžius: "Introibo ad altare Dei" — "Prieisiu prie Dievo altoriaus".

Auksą ir pelenuose pažinsi.

Dievas negalėjo visur pribūti, tat davė mums motiną.

Gilus vanduo sriauniai nebėga.

Ką Senelis Papasakojo

Stankaičių Maniukas ankstyrytą išėjo į mokyklą. Eiti buvo ne arti: pusvalandis kelio.

Beeidamas keliu, pasivijo Klimų senelį.

— Labą rytą, seneli! — pasveikino Maniukas.

Senelis rimtai pažiūrėjo į vaiką ir atsakė:

— Dėkui, sūneli! O po valandėlės pridūrė:

— Bet kodėl tu manęs krikščioniškai nepasveikini? Seniau katalikai susitikdami "Garbė Jėzui Kristui" sakydavo.

— Kad dabar visi taip sveikinas! — nedrąsiai, truputį susigėdęs, atsakė vaikas.

— Tai ir negerai daro, Maniuk! — kalbėjo senelis ir kartu su vaiku ėjo toliau.

— Kai aš buvau jaunas, tada visi katalikai taip sveikindavosi mūsų apylinkėse. Dėl to tada žmonės buvo geresni: nei

vogdavo, nei mušdavosi, bet visados vieni kitiems padėdavo. Tik vėliau, kai mūsų kraštą pavergė rusai ir kitoki ponai, prapuolė tas gražus paprotys ir mes pradėjome ne Dievą, o nežinomą ką gerbti. Juk mes visi — seni ir jauni — esame Dievo vaikai, visus Jis sutvėrė, tad ir sueidami vieni su kitais turime atiduoti Jam dearamą garbę. Jei mes dažnai Jį prisiminsime, tai ir darbas geriau seksis. Juk ir angelas Mariją pasveikino panašiais žodžiais: "Viešpats su tavimi!"

— Dėkui, seneli, už pamokymą! — dėkojo Maniukas. — Dabar aš apie tai ir kitiems papasakosiu. Sudiev, seneli!

— Su Dievu, Maniuk, su Dievu! — atsakė senelis ir jie du nuėjo skirtingais keliais.

Jonas Gailius.

Kaip Gaminami Paišeliai

Daugeliui vaikų nei į galvą nepareina pasiteirauti, iš kur imami visų naudojami paišeliai. O tai labai įdomus dalykas. Nevisada paišeliai buvo. Seniau žmonės rašydavo alavo gabalėliais. (Paišeliai kai kas ir dabar alovėliais, alupkom vadina). Alavas panašus į šviną. Bet alavas neaiškiai rašė, draskė storą, senovišką popierių. Po įvairių bandymų pradėjo vartoti grafitą (Grafitas — tokia akmens anglio rūšis). Grafitas minkštesnis už alavą gražiau rašo. Iš karto piaustydavo grafitą plokščiais šipulėliais, įtaisydavo į medį ir paišelis gatavas. Dabar daro kitaip. Grafitą sumala, maišo su moliu ir iš šios juodos košės padaro lyg makaronus. Paskui juos gražiai išdėsto, džovina, toliau kaip plytas išdegina ugny, ir grafito "makaronai" pasidaro tvirti. Be medžio vistiek jie rašant sulūžtų. Už tai dar reikalingas medis, ir ne bet koks tinka.

Paprastai vartoja šiaurės

Amerikoj augantį kvepiantį kedrą. Ilgose lentelėse — per šešis paišelius — mašinomis išdrožia vageles, sudeda į jas "makaronus" iš viršaus prikljuoja kitą tokią lentelę (todėl pašlapintas paišelis skyla pusiau), aštriais peilukais, perpiauna jas į 6 dalis, obliuoja, nudažo. Ispaudžia fabriko ženklus, numerius, pažymi rūšis, piausto reikiamo ilgumo ir siunčia kur tik reikia. Mes nusipirkę rašome.

Štai per kiek rankų dideliuose fabrikuose pereina toks menkas daiktelis, kaip paišelis. O be jo nei mokykloje, nei namie — tikrai negalėtume apsieiti.

Sul. Vanagas.

Gyvenimas gali būti mums labai malonus, jei išmoksime įdėti į jį to, ko mes norime; norime būti gerbiama, gerbkime kitus; norime laimės, darykime kitus laimingais.

Prieš keletą mėnesių Ukrainos sostinė iš Karkovo nukelta į Kijevą.

Indėnai

Vasaros oras ėjo vis šiltyn, tai Langerudų vaikai, Olavas ir Einaras, susidėję su kaimynu Jokūbu, sumanė pasistatyt įkalnėje pagirye trobelę. Kur baigėsi tikroji giria, ten buvo tirštai pridygę jaunų berželių, šermukšnių ir karklų. Vaikai pasirinko žabų, šakų ir išpynę tarpus tarp medelių; tuo būdu gavo gana geras sienelės. Tik vieną tarpą paliko neišpynę, tai buvo jų durys. Pagaliau išravėjo, iškapojo viską, kas viduje augo, prisinešė dėžių, lentų, pasidarė iš jų suolų ir stalų. Tokią pat paskui padarė trobelę ir seselėms. Ten vaikai slapstydavosi nuo saulės kaitros.

Vieną dieną Olavui parėjo į galvą, kad jie gal čionai indėnais gyvent. Ta mintis visiems patiko. Žinoma, Olavas turėjo būt indėnų vyresnysis ir viską tvarkyt. Bet tada jau negana būdavo atnešt šaltų užkandžių, kaip ligi tol darydavo. Reikėjo turėti degtuką ir tabaką. Juk kas jie būtų per indėnai, jei nekūrentų ugnies ir nerūkytų taikos pypkės.

Gaut degtukų buvo lengvas darbas; dar tą pačią dieną iš Langerudų virtuvės dingo degtukų dėželė.

Su tabaku buvo sunkesnis darbas.

— Torinas Plasenas tur daug tabako, — atsiminė Einaras.

Tas Plasenas buvo senas, malonus senelis, visas parudavęs nuo tabako dūmų.

Pats indėnų vyresnysis pas jį nuėjo ir pasakė:

— Ar negalėtum man kiek tabako duoti? Man taip skauda dantis.

Plasenas patikėjo. Atnešė tabako lapą.

— Ar tiek pakaks? — parodė jis lapo dalį.

— Na..., atsakė jis tęsiamai.

— Pakaks, nors neilgam. Man labai skauda, ir Einarui ar tik nepradės skaudėti.

— Tai tiek? — pasiūlė Plasenas ir padavė Olavui gerką lapo dalį.

Paskui Olavas surado tarp savo daiktų pypkę. Tai turėjo būt jų taikos pypkė. Tik turėjo gražiai, atsargiai ją

čiupinėti; kai Einaras sumušias, turėsiąs užmokėti.

Olavas gerai žinojo, kaip indėnai tur atrodyti — buvo matęs jų atvaizdus pasakojimuose apie indėnus. Tuo tarpu nei jis, nei Jokūbas visai nebuvo į indėnus panašūs. Reikėjo pirmiausia plaukus juodai nusidažyti. Pasiėmę anglių vienas kitam nujuodino plaukus ir antakius.

Po to jau daug panešesni pasidarė. Paskui dar nusivilko marškinius, nes tikrieji indėnai marškiniais nevilki. Kelnaites virvele pasijuosė — paveiksluose niekur nebuvo matę indėnų petnešotų. Dabar tai jau visai gerai atrodė. Trūko dar papuošalų iš plunksnų, bet tai jau ir vėliau galėjo padaryti.

Tuojuo ėmė atsargiai kurti ugnelę, kad iš namų nepamatytų. Pagaliau indėnų vyresnysis ir jo narsūs draugai užsirūkė taikos pypkę.

Teisybę pasakius, tokia taikos pypkė buvo tiesiog bauri. Gal čia kaltas buvo Plaseno tabakas? Vis dėl to visi trys drąsiai rūkė net nesiraukydami.

Paskui Olavas davė savo nariams puikus vardus, koki tokiems smarkiems vyrams tik. Einaras buvo smarkiau už anuodu nusibuodinęs, tad jį juodoju Ereliu praminė. Jokūbas greičiausiai bėgiojo, tad jam Lakiojančios Strėlės vardas pritiko. Pats Olavas Stumbrų žudytoju pasivadino.

Dabar tik laukė stumbro pasirodant.

— Čia, girioje, tuo tarpu maža stumbrų, — pasakė indėnų vyresnysis. — Užtat yra gana daug voverių. Kas savo strėle voverę nudurs, tas pajėgs ir stumbrą nudurti. Taigi, Juodasis Erelis ir Lakiojanti Strėlė, einam medžiot.

Lakiojanti Strėlė tuojuo pašoko iš vietos ir smarkiai sušuko. Juodasis Erelis nė žodžio nepratarė, buvo labai išblyškęs po savo juodais plaukais. Jis palengva atsikėlė ir nuslinko paskui anuodu.

Bet kai nuėjo kiek giliau į girią, Einaras pasuko į šalį. Jam pasidarė negera ir galvoj ir pilve — visur. Pats suvokė, kad čia taikos pypkė

kalta; jau ne pirmą kartą buvo jam taip nuo tabako. Pasidarė šalta, ėmė dantimis kalenti. Jį ėmė piktinti. Kad galėtų į savo lovą atsigulti. Ims, apsilvilks ir namo eis. Juk ne gėda susirgt, tik kad namie gal suprast, nuo ko jis susirgęs — jie toki gudrūs.

Grįžo į trobelę, apsitaisė ir nuėjo namo.

— Mama, aš noriu atsigulti, — pasisakė jis. — Turi mane pagydyti, aš žemuogių apsisvalgiau.

— Žioplunk, kokios gal būt žemuogės gegužės mėnesį. Gal vėl mėginai tabaką kramtyti?

— paklausė motina?

— Aš tabaką kramčiau?

— Na, tai gal rūkei?

— Taip, — atsakė Einaras ir išblyškęs, visas drebėdamas, palindo po antklode.

Dar kelis kartus jį papikytino, ir paskui jis tarė:

— Mama, jau greit pareis; gal padarytum man sviestainėlį.

— Man atrodo, kad tu ko kito nusipelnęs, — atsakė motina.

Iš M. Hamsunienės raštų atpasakojo Pr. Mš. ("V. 2")

Šv. Odilo ir Vagis

Vieną naktį vagis atėjo į šv. Odilo vienuolyną vogti arklio. Kuomet jau buvo beišvedęs arklių iš tvarto, staiga pajuto negalįs iš vietos pasijudinti.

Rytą šventasis jį rado tvarte ir suprato, kame dalykas. Priėjo prie vagies ir su šypsena veide, duodamas jam kelis pinigėlius, tarė:

— Mano drauge, nebūčiau teisus, jei neatlyginčiau tau už tai, kad mano arklių per naktį dabojai. Eik ramybėje, bet, meldžiu, daugiau nenusidėk!

Vagis susigraudino tokiu tėvišku patarimu ir metė blogą įprotį. *Tilvikas.*

Senoje Romoje buvo įprotys, kad tie, kurie nori būti išrenkami į valstybines vietas, apsiliktų balta toga. Ii nuo to mes gavom, ir šiandien vartojam, žodį kandidatas, nes lotyniškai "candidatus" reiškia "baltai apsiliktas".

Mokinys

Seniai nusileido
Saulutė šviesi,
O jau ir naktelė
Atėjo tamsi.

Visi žmonės ilsis,
visur tyluma, —
per vieną tik langą
regėti šviesa.

Prie stalo nuilsęs
Darbštus mokiny,
Uoliai nuolat mokos
Net ir naktimis.

Mat, jaunam vaikelniui
Reik protas plėtoti,
Kad vėliau užaugus
Geru vyru stot.

A. Silpnutis.

Vaiko Atsilyginimas

Neseniai San Francisco mieste klebonas Panos Nugalėtojos bažnyčios pastebėjo, jog bažnyčioj dingusi Kūdikėlio stovyla. Išsigandęs jisai pranešė policijai. Visi ieškojo ir stebėjosi, kaip galėjo dingti toji stovyla?

Vieną dieną gerasis klebonas sutiko 7 metų Jurgį Price, kuris traukė vežimėlį, o jame gulėjo stovyla, kurios visi ieškojo.

Vaikas klebonui paaiškino, kad jis buvo pažadėjęs Kūdikėlį Jėzų pavėžyti, jei Kalėdoms gaus vežimėlį. Jis dabar pildė savo pažadėjimą.

Vertė J. A. D.

Laiškas

Ar kada nors esi pagalvojęs, jog kuomet įmeti laišką į dėžutę, tas laiškas nešasi su savim vaizdelį tavo būdo? Laiškas negražiai ir bile kaip parašytas, arba suteptas, aiškiai duoda skaitytojui žinoti, kad esi neuolus, nemyli darbo ir nepaisai ką skaitytojas gali pamanyti. Antra vertus, laiškas gražiai parašytas, ant švarios popierės, praneša, kad rašytojas švarus ir rūpestingas asmuo.

Mūsų laiškai gali būti draugams atviros knygos, pranešančios apie mūsų būdą. Tat, jei norime turėti gerą vardą pas kitus, nesigailėkime uoliau ir švariau laiškus rašyti.

V. Būkas.

PILYPO PLEPALAI

Alie, jaunai, seni, visi!
Šią savaitę buvau bizi;
Vos galėjau čion suspėti —
Su plepmėčkom paplepėti.

Štai, bracia, kame dalykas;
Tasai mano Murphis dykas
Dienas leidžia ir nepaiso,
Kad tyčerka jam Raudą taiso.

Šiūr, kad jis negaus pramotyt,
Nes pradėj mokykloj lofyt.
Apie knygas negalvoja,
Tik palocius būdavoja.

Jam vikeišinas tik rūpi.
Negal sau skvernus pritūpti
Ir, rimtai knygą užgulęs,
Gaut diplomą iš mūs škulės.

Ot, ir man čia visos bėdos;
Mat nenoriu frentui gėdos,
Kad reik' toj pačioj sėdėti,
Ir dar metus čion kalėti.

Aš jam vis kalbu "Supraski,
Kad tokio frento nerasi,
Kuriam būtų gaila tavęs.
Tad būk geras, klausyk manęs!"

Kiek privargau, prikentėjau,
Kiek aš jam ir priešnekeėjau!
Tur airiis kietą sprandą —
Sakau — reiks jam duot per žandą!

Tur būt, jam to ir reikėjo,
Nes tuoj mokytis pradėjo.
Dabar dirba išsijuosęs —
Tingimini nepasiduosias...

Jau užėjo šiltos dienos;
Musės karstosi ant sienos.
Rodos, nēr kur pasidėti,
Nors imk ir laukan išbėki!

Jūs, vaikučiai neskubėkit,
Velyk kantriai pasidėkit;
Baigsis tuoj mokslo meteliai
O neištekės upeliai!...

Šiuomčės užteks man plepēt,
Reiks mašina pasidėti.
Na, iki kitos savaitės
Sudie, berniukai-mergaitės.

Pilypas iš kanapių.

Sykį mažas berniukas už atliktą darbėlį nuo gerų žmonių gavo 30 centų. Buvo tai pirmi jo uždirbti pinigėliai. Jis buvo sūnus neturtingų tėvų. Jis nutarė atiduoti pinigus mamytei, kad ji juos palaikytų kol sugalvos, kam juos sunaudoti. Beeidamas namo jis sutiko elgėtą, kuriam ir atidavė pinigus.

Tas vaikas buvo — Šv. Vincas Paulietis.

AKMENĖLIAI

Utah valstijoje yra Didysis druskos ežeras, tačiau jame yra tik 18 nuošimtis druskos. Palestinos garsioje Mirusioj jūroj yra 24 nuošimčiai druskos. Daugiausia druskos yra Van ežere, rytų Turkijoje. Jame yra 33 nuošimčiai druskos.

Lietuvos pajūris ant Baltijos jūros tęsiasi apie 55 mylias. Tam pajūry randasi vienišas Lietuvos uostas Klaipėda ir taip pat garsus kurtortas (resort) — Palanga, kurioj yra ir garsus Birutės kalnas.

Nors žiūrėdami į žemėlapius mes matome, jog Lietuva ne labai didelė, visgi ji didesnė negu Belgija, Olandija, Šveicarija ir kitos. Jos dabartinė teritorija užima 21,482 kvadratinės mylios, o gyventojų skaičius 2,476,000.

Baisiausias žemės drebėjimas įvyko prieš 400 metų Kinijoje. Žuvo 800,000 žmonių. Mūsų laikais didžiausias žemės drebėjimas įvyko rugs. 1, 1923 m., kada Japonijoje sprogo Fudžijama vulkanas. Žuvo 100,000 žmonių.

Neseniai lietuviai pradėjo statyti katalikišką bažnyčią Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Šis miestas yra kavos centras. Taip pat tame mieste 1822 m. Brazilija pasiskelbė esanti nepriklausoma nuo Portugalijos, po kurios globa tada ten valdė imperatorius.

Rock Island, Ill., buvo siūloma darbas tiems, kurie guvo pašalpos iš miesto, tačiau jie nenorėjo dirbti. Tuomet duota proga tiems, kurie negali atmokėti miestui skolų. Mokestis buvo \$4 į dieną. Dolerį atiduodavo, o tris pridėdavo prie skolos atsilyginimo. Tokiu būdu neliko skolų ir gyventojams buvo ramiau ant širdies.

Jungtinėse Valstybėse yra 84 miestų ir miestelių, kuriuose gyvenantieji nemoka mity (taksų) dėl to, kad miestai išsilaiko ir, padengia savo skolas turėdami arba aliejaus arba elektros stotis.

Topeka, Kansas, yra labai gražus parkas, kuriame per devynius akurus žydi 15,000 rožių. Žmonės tą parką gali lankyti dieną ir naktį. Taip ten gražu! Bet, kas įdomiausia, tame parke yra tik viena iškaba prie įėjimo vartų su parašu: "Teisingiems nereikia sargų."

Mkiutts

JUOKIS JEI JUOKINGA

— Kaip tau patinka mūsų miestelis?

— Aš pirmą kartą matau tokias kapines, kur yr tiek daug žiburių.

— Kur tu gavai tokius gražius plaukus: ar nuo tėtės?

— Ne, tėtė visai plikas.

Mokytojas: — Pasakykite, vaikai, kodėl jurų vanduo sūrus?

Mokinys: — Todėl, kad silkės jame plauko.

— Šuneli, ko loji?

— Vilkus baidau.

— Šuneli, kam uodegą parietei?

— Vilkų bijau.

Mokytojas: — Matote, kaip juodukai Afrikoje turi daug kentėti nuo plėšrųjų žvėrių, gyvačių... Kas dabar iš jūsų pasakys, ar Afrikos, ar Amerikos vaikai yra laimingesni?

Jonukas: — Aš manau, kad Afrikos juodukai.

— Dėl ko?

— Jie juodi, todėl ir renigianties į mokyklą nereikia praustis.

DEŠIMTS KLAUSIMŲ

1. Kiek yra raidžių lietuvių abėcėlėje?

2. Kada atsitiko Dariaus ir Girėno tragedija?

3. Kuri pasaulio šalis didžiausia žmonių skaičiumi?

4. Kurios salos buvo seniau vadintos Sandwich salos?

5. Kas daugiau sveria: ar svaras aukso, ar svaras pūkų?

6. Kas buvo vienintėlis Lietuvos karalius?

7. Kur yra miestas Memel?

8. Kurios tautos buvusi šv. Teresės Vaikelio Jėzaus?

9. Kas parašė keturias Evangelijas?

10. Kada švenčiama šv. Kazimiero šventė?

Galvosukis

Pirmas knygoj, bet ne rašte.
Antras rašte, bet ne laiške.
Trečias laiške, bet ne skaityme.

Ketvirtas skaityme, bet ne skelbime.

Penktas skelbime, bet ne valgyje.

Šeštas valgyje, bet ne miegojime.

Septintas miegojime, bet ne sapne.

Aštuntas sapne, bet ne vaizde.

Mano visas nors ir paukštis. Bet į paukštį visai nepašaus.

Akrostikas

1. Ne dažnas.
2. Gėrimas.
3. Apsauga nuo priešų.
4. Labai ramus gyvulėlis.
5. Turto sargas.
6. Du ir du ir du.
7. Pirmoji moteris.
8. Pėnyčios valgis.

Visų žodžių pirmos raidės pasakys gardų valgi.

ATSAKYMAI PEREITOS SAVAITES GALSVOSUKIO

Lietuvos sostinė — Kėrnėvė.

Akrostikas 1. Dangus, 2. Ruginė. 3. Aga, 4. Meksika, 5. Bulvė, 6. Lukas, 7. Yra, 8. Sakalas. Visas — Dramblys.

MAŽŲJŲ ŽODYNĖLIS

rangovas — contractor.

skiedra — chip.

risčia — trot.

gūžynė — small, dance-hall.

kedras — cedar.

obliuoti — to plane.

lota-os — lath, rail.

kalkės — lime.

kibiras — bucket, pail.

sukaustyti — to chain, put in irons.

vikrus — lively, nimble.

priemiestis — suburb.

lokys — bear.

auksaziedė — chrysanthemum.

KUR KĄ SIŪSTI?

Raštus nam skyriui reikia siųsti adresu: Vincas Sabas M. I. O., Marian Hills, Hinsdale, Ill.

Pinigus, taip pat prašant pakelti siuntinėjimo kiekį, reikia siųsti tiesiog į "Draugo" spaustuve, adresuojant: Draugas Pub. Co., 2334 So-Oakley Ave. Chicago, Illinois.